

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ústí nad Labem rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Markéty Lehké, Ph.D. a soudců JUDr. Petra Černého, Ph.D. a Mgr. Václava Trajera v právní věci **žalobce: F. M.**, bytem „X“, proti **žalovanému: M a g i s t r á t u města Chomutov, odbor ekonomiky**, se sídlem v Chomutově, ul. Zborovská č. p. 4602, PSČ 430 28, v řízení o žalobě proti rozhodnutím žalovaného ze dne 19. 1. 2011, č. j. MMCH/06492/2011/OE/PejH a č. j. MMCH/06495/2011/OE/PejH,

t a k t o :

- I. Žaloba se **z a m í t á**.
- II. Žádný z účastníků **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

Žalobce u Krajského soudu v Ústí nad Labem podal společně se svojí manželkou Ing. Larysou Markupovou dne 31. 12. 2010 podání ze dne 29. 12. 2010 (ve znění doplnění ze dne 13. 1. 2011, ze dne 14. 2. 2011 a ze dne 15. 3. 2012), které mj. obsahovalo výlučně žalobcovu včasně podanou žalobu proti dvěma rozhodnutím žalovaného Magistrátu města Chomutov ze dne 19. 1. 2011, č. j. MMCH/06492/2011/OE/PejH a č. j. MMCH/06495/2011/OE/PejH, jímž byly zamítnuty žalobcovy žádosti ze dne 27. 12. 2010 o prominutí místního poplatku za provoz systému shromažďování, sběru, přepravy, třídění, využívání a odstraňování komunálních odpadů za období od 1. 1. 2009 do 31. 12. 2009 (rozhodnutí č. j. MMCH/06495/2011/OE/PejH) a za období od 1. 1. 2010 do 31. 12. 2010 (rozhodnutí č. j. MMCH/06492/2011/OE/PejH). Předmětnou žalobou, která byla soudem zaevidována pod sp. zn. 15 A 22/2013, se žalobce domáhal zrušení obou žalobou napadených rozhodnutí ze dne 19. 1. 2011 a vrácení věci žalovanému k dalšímu řízení.

V žalobě ve znění jejích doplnění ve vztahu k napadeným rozhodnutím ze dne 19. 1. 2011 uvedl, že v těchto rozhodnutích, jimiž nebylo vyhověno jeho žádostem o prominutí místního poplatku, žalovaný nepřipustil odvolání, a proto dotyčná rozhodnutí

žalobce považuje za vadná až nicotná, neboť ani nesplňují náležitosti dle ust. § 32 zákona č. 337/1992 Sb., o správě daní a poplatků, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „daňový řád“).

Vedle toho žalobce namítl, že výroky napadených rozhodnutí ze dne 19. 1. 2011 o nevyhovění jeho žádostem o prominutí místního poplatku nebyly odůvodněny a správní úvahy o nich učiněné jsou tak zcela nepřezkoumatelné. Žalobce je přitom bez zaměstnání, nemá k dispozici žádný majetek ani finanční prostředky, protože na jeho majetek byl usnesením Krajského soudu v Ústí nad Labem ze dne 26. 7. 2004, č. j. 10 K 29/95 – 390, prohlášen konkurs, který dosud trvá, přičemž mu nebyly přiznány ani sociální příspěvky na živobytí a ani na bydlení. V evidenci úřadu práce je žalobce 4 roky. Dále žalobce zmínil, že na zaměstnavatele jeho manželky byl rovněž prohlášen konkurs, v důsledku čehož byla nucena k 31. 8. 2008 ukončit svůj pracovní poměr u tohoto zaměstnavatele. V důsledku administrativního pochybení správce konkursní podstaty dotyčného zaměstnavatele ovšem žalobkyně nemohla být zaevidována u úřadu práce a ani jí nevznikl nárok na podporu v nezaměstnanosti, ani nárok na dávky v hmotné nouzi a ani nárok na příspěvek na bydlení. Manželka žalobce je tak nucena alespoň provozovat z domova činnost překladatele, kdy její roční příjmy nedosahují ani 15.000,-Kč. Na základě těchto skutečností je žalobce přesvědčen, že žaloba je zcela důvodná s ohledem na jeho a manželčiny nestandardní sociální poměry.

Žalovaný v písemném vyjádření k žalobě navrhl její zamítnutí pro nedůvodnost.

K věci uvedl, že je přesvědčen o tom, že obě napadená rozhodnutí ze dne 19. 1. 2011 byla vydána v souladu s právními předpisy, a to především v souladu se zákonem č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o místních poplatcích“), a také v souladu s daňovým řádem. Podmínky pro osvobození, popř. jiné úlevy od místních poplatků je podle zákona o místních poplatcích oprávněna stanovit obec v obecně závazné vyhlášce, kterou poplatek zavádí, což Statutární město Chomutov učinilo v obecně závazné vyhlášce č. 4/2009 Sb. Důvody, pro které žalobce žádal o prominutí poplatku, v této vyhlášce jako důvod k prominutí uvedeny nejsou. Vedle toho žalovaný uvedl, že na prominutí poplatku dle daňového řádu není nárok, takže správce daně může, avšak nemusí, poplatek prominout. Rozhodnutí o tom nemusí obsahovat odůvodnění a opravné prostředky se proti němu nepřipouštějí. Jde o speciální ustanovení vůči ust. § 32 daňového řádu, které stanoví, že rozhodnutí obsahuje odůvodnění, nestanoví-li daňový řád nebo zvláštní daňový zákon jinak. Žalovaný proto trvá na tom, že žalobce nebyl zkrácen na svých právech.

V následně učiněné replice žalobce setrval na všech žalobních tvrzeních. K nim dodal, že podporu v nezaměstnanosti pobíral pouze šest měsíců do 14. 2. 2009, manželka po ztrátě zaměstnání k 1. 4. 2008 žádnou podporu nepobírala, takže od tohoto data oba byli odkázáni pouze na pomoc dětí. Magistrát města Chomutov jim přiznal dávky na živobytí až na základě opakovaných žádostí od 29. 11. 2011, což bylo až poté, co žalobce byl nucen požádat o předčasný starobní důchod. Z toho lze dovodit, že do listopadu 2011 žalobce neměl žádné příjmy, z nichž by měl možnost plnit poplatkovou povinnost za odvoz a likvidaci odpadu. Dále zdůraznil, že obě napadená rozhodnutí ze dne 19. 1. 2011 nebyla řádně zdůvodněna, přičemž žalovaný ani nevzal v úvahu jím nabízené důkazní prostředky svědčící pro závěr o nutnosti prominout mu dotyčné místní poplatky, takže tvrzení žalovaného, že žádná jeho práva neporušil, nemůže obstát. Žalobce se oprávněně domnívá, že žalovaný porušil jeho základní práva, protože žalobci není dosud zřejmé, jaké překážky či pohnutky vedly k nevyhovění jeho žádosti, a to s vyloučením jakékoliv svévole ze strany žalovaného. Obě napadená rozhodnutí postrádají jakékoliv úvahy či závěry ohledně jeho skutkových tvrzení

a také proč žalobcem nabízené důkazní prostředky odmítl. Na podporu tohoto přesvědčení pak učinil poukaz na nález Ústavního soudu ze dne 12. 7. 2001, sp. zn. Pl. ÚS 11/2000, či rozhodnutí ze dne 23. 1. 2007, sp. zn. III. ÚS 103/06. Závěrem žalobce zdůraznil, že dosud mu není zřejmé, jakým způsobem by mohl splnit dotyčnou poplatkovou povinnost, když je nemajetný a ani nemá žádné příjmy a navíc trpí chronickou hypertenzí a diabetem, takže nemá ani prostředky na léky. Nemocní lidé požívající různé mimořádné výhody dle III. stupně přitom na rozdíl od žalobce nemusí místní poplatky hradit vůbec.

O žalobě soud rozhodl v souladu s ust. § 51 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), bez jednání, neboť žalobce i žalovaný s tímto postupem výslovně souhlasili.

Napadená rozhodnutí soud pak přezkoumal v řízení podle části třetí prvního dílu hlavy druhé s. ř. s., která vychází z dispoziční zásady vyjádřené v ustanoveních § 71 odst. 1 písm. c), písm. d), odst. 2 věty druhé a třetí a § 75 odst. 2 věty první s. ř. s. Z této zásady vyplývá, že soud přezkoumává zákonnost rozhodnutí správního orgánu, a to pouze v rozsahu, který žalobce uplatnil v žalobě nebo během dvouměsíční lhůty po oznámení napadeného rozhodnutí dle § 72 odst. 1 věty první s. ř. s. Povinností žalobce je proto tvrdit, že správní rozhodnutí nebo jeho část odporuje konkrétnímu zákonnému ustanovení a toto tvrzení zdůvodnit. Nad rámec žalobních námitek musí soud z úřední povinnosti přihlídnout toliko k takovým vadám napadeného rozhodnutí, k nimž je nutno přihlížet bez návrhu nebo které vyvolávají jeho nicotnost podle § 76 odst. 2 s. ř. s.

Po přezkoumání skutkového a právního stavu, zevrubném prostudování obsahu předloženého správního spisu dospěl soud k závěru, že žaloba není důvodná.

Soud jako nedůvodnou vyhodnotil žalobcovu námitku o tom, že pokud v obou napadených rozhodnutích ze dne 19. 11. 2011 žalovaný nepřipustil odvolání, způsobuje to vadnost až nicotnost dotyčných rozhodnutí.

Při vyhodnocení této námítka jako nedůvodné soud vycházel ze skutečnosti, že dle ust. § 13 zákona o místních poplatcích v řízeních ve věcech místních poplatků, tj. včetně řízení o žádostech o prominutí místního poplatku ve smyslu ust. § 16 zákona o místních poplatcích, se postupuje dle daňového řádu. Institut prominutí daně, mezi něž spadají i místní poplatky, je upraven v ust. § 55a daňového řádu a je koncipován jako mimořádný opravný prostředek. V ust. § 55a odst. 4 daňového řádu je totiž mj. zakotveno, že proti rozhodnutí o žádosti o prominutí daně se nepřipouštějí opravné prostředky. Toto ust. § 55a odst. 4 daňového řádu je přitom třeba vykládat tak, že opravné prostředky nelze uplatnit jak proti rozhodnutí, kterým se žadateli promine daň či příslušenství daně zcela nebo zčásti, tak proti rozhodnutí o zamítnutí žádosti. Z tohoto důvodu žalovaný v předmětných napadených rozhodnutích ze dne 19. 11. 2011 poskytl žalobci naprosto správné poučení o tom, že proti těmto rozhodnutím není přípustné odvolání právě s odkazem na ust. § 55a odst. 4 daňového řádu. Výše učiněné závěry soudu plně korespondují konzistentní judikatuře správních soudů k této problematice včetně Nejvyššího správního soudu (k tomu srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 9. 10. 2009, č. j. 5 Afs 44/2009 – 64, který je publikován ve Sbírce rozhodnutí NSS pod č. 2249/2011 a také na www.nssoud.cz).

Rovněž tak žalobcovu námitku nepřezkoumatelnosti žalobou napadených rozhodnutí ze dne 19. 1. 2011 pro absenci zdůvodnění zamítavých výroků soud vyhodnotil jako nedůvodnou.

Ve vztahu k této námitce soud uvádí, že v již shora zmiňovaném ust. § 55a odst. 4 daňového řádu je sice také stanoveno, že rozhodnutí o žádosti o prominutí daně, tj. včetně o prominutí místního poplatku, nemusí obsahovat odůvodnění, nicméně stávající ustálená judikatura správních soudů včetně Nejvyššího správního soudu (k tomu srov. např. rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 20. 1. 2009, č. j. 11 Ca 182/2008 – 36, nebo rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 2. 2010, č. j. 7 Afs 1/2010 – 53, který je dostupný na www.nssoud.cz) a také judikatura Ústavního soudu (k tomu srov. nálezy Ústavního soudu ze dne 22. 7. 2009, sp. zn. III. ÚS 2556/07) dovodila, že již samotné rozhodnutí o žádosti o prominutí daně musí být odůvodněno. Tento právní závěr je vystaven na skutečnosti, že rozhodnutí příslušného správce daně vydané podle ust. § 55a daňového řádu, třebaže daňový dlužník nemá veřejné subjektivní právo na poskytnutí daňové úlevy ve formě „prominutí daně“, je rozhodnutím přezkoumatelným ve správním soudnictví (k tomu srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 2. 2010, č. j. 7 Afs 15/2007 – 106, který je publikován ve Sbírce rozhodnutí NSS pod č. 2066/2010 a také na www.nssoud.cz), a proto přezkoumávali správní soud zákonnost žalobou napadeného správního rozhodnutí, resp. skutkové a právní úvahy, na jejichž základě bylo rozhodnutí vydáno podle ust. § 55a daňového řádu, činí tak skrze odůvodnění tohoto rozhodnutí, a nikoliv prostřednictvím obsahu správního spisu (k tomu srov. např. rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 22. 7. 2009, č. j. 5 Ca 225/2008 – 23, či Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 2. 2010, č. j. 7 Afs 1/2010 – 53, který je dostupný na www.nssoud.cz).

Na základě právě předestřené judikatury, která je v zásadě pro správní praxi směrodatná a závazná, bylo tudíž nutné, aby žalovaný v obou žalobou napadených rozhodnutích ze dne 19. 1. 2011, náležitě zdůvodnil své správní uvážení, které jej vedlo k zamítnutí žalobcových žádostí o prominutí místního poplatku. Jedině tak je umožněno, aby správní soud při přezkoumávání takového rozhodnutí mohl posoudit, zda bylo vydáno v řádném řízení vymezeném normami hmotného i procesního daňového práva (včetně zákona o místních poplatcích) s vyloučením případné svévole rozhodujícího orgánu.

V daném případě dospěl soud k závěru, že obě žalobou napadená rozhodnutí ze dne 19. 1. 2011 byla žalovaným řádně zdůvodněna ve shora naznačeném potřebném rozsahu.

Při učinění tohoto závěru soud vycházel ze skutečnosti, že obě žalobou napadená rozhodnutí ze dne 19. 1. 2011 shodně obsahují vedle narativních částí rozhodnutí, dále vlastních zamítavých výroků rozhodnutí a poučeních o nemožnosti rozhodnutí napadnout oprávněnými prostředky i odůvodnění, která jsou uvozena nadpisem „Odůvodnění:“. Z textu odůvodnění obsažených v obou žalobou napadených rozhodnutích ze dne 19. 1. 2011 přitom shodně vyplývá, že žalovaný své zamítavé výroky ohledně žalobcových žádostí o prominutí místního poplatku vystavěl na správní úvaze, že podmínky pro osvobození, popř. jiné úlevy od místních poplatků je podle zákona o místních poplatcích oprávněna stanovit obec v obecně závazné vyhlášce, kterou poplatek zavádí, což Statutární město Chomutov učinilo v obecně závazné vyhlášce č. 4/2009, přičemž důvody, pro které žalobce žádal o prominutí poplatku, v této vyhlášce, a to v čl. 8 odst. 3, jehož text žalovaný v odůvodněních i odcitoval, jako důvod k prominutí uvedeny nejsou. Z textu odůvodnění žalobou napadených rozhodnutí je tak zřetelně seznatelné, co vedlo žalovaného k zamítnutí žalobcových žádostí o prominutí místního poplatku, takže jeho rozhodnutí nejsou zatížena vadou ve smyslu ust. § 76 odst. 1 písm. a) s. ř. s. v podobě nepřezkoumatelnosti pro nedostatek důvodů, jak namítal žalobce.

Ze žalovaným učiněné správní úvahy o nutnosti nevyhovět žalobcovým žádostem o prominutí místního poplatku dle názoru soudu přitom nevyplývá jediný náznak projevu svévole ze strany žalovanému vůči žalobci, když žalovaný důsledně vycházel z obecně závazné vyhlášky č. 4/2009 Statutárního města Chomutov. Ta přitom v čl. 8, který pojednává o úlevách a osvobození od poplatku, v odst. 3 obsahuje taxativní výčet důvodů, pro které má poplatník nárok na osvobození od poplatku.

V právě zmíněném čl. 8 odst. 3 vyhlášky č. 4/2009 Statutárního města Chomutov je stanoveno, že: „*Po předložení platného dokladu má nárok na osvobození:*

- a) poplatník ve výkonu trestu odnětí svobody (dokládá potvrzením Vězeňské služby České republiky o výkonu vazby nebo výkonu trestu odnětí svobody)*
- b) poplatník dlouhodobě umístěný v léčebném ústavu, zařízení s péčí o seniory či dětském domově (dokládá potvrzením o umístění v ústavu či zařízení)*
- c) osoba s těžkým zdravotním postižením, které byl přiznán III. stupeň mimořádných výhod podle zvláštního právního předpisu (dokládá průkazem)*
- d) občan pobývající dlouhodobě v zahraničí po prokázání této skutečnosti platným dokladem (potvrzením)“.*

Z citovaného taxativního výčtu důvodů, a tedy uzavřeného výčtu důvodů, který nelze rozšiřovat o další důvody, pro něž má poplatník nárok na osvobození od poplatku, vyplývá, že žalobcem uváděné důvody v obou jeho žádostech o prominutí místního poplatku ze dne 27. 10. 2010, není možno subsumovat pod žádný důvod uvedený pod písmeny a) až d) čl. 8 odst. 3 vyhlášky č. 4/2009 Statutárního města Chomutov. Žalovaný totiž v obou žádostech uváděl ryze sociální důvody, pro které žádá o osvobození od místního poplatku za provoz systému shromažďování, sběru, přepravy, třídění, využívání a odstraňování komunálních odpadů za období od 1. 1. 2009 do 31. 12. 2009 a za období od 1. 1. 2010 do 31. 12. 2010, neboť podání žádostí odůvodňoval tím, že u něj a jeho manželky panují nestandardní neutěšené majetkové, sociální a finanční poměry. Za tohoto skutkového a především pak právního stavu neměl žalovaný jinou možnost, než obě žalobcovy žádosti o prominutí místního poplatku žalobou napadenými rozhodnutími ze dne 19. 1. 2011 zamítnout, neboť žalobci nespověděl nárok na prominutí dotyčného místního poplatku za období od 1. 1. 2009 do 31. 12. 2009 a za období od 1. 1. 2010 do 31. 12. 2010. Z tohoto důvodu žalovaný nikterak nepochybil, pokud nevzal v úvahu žalobcem nabízené důkazní prostředky svědčící o jeho tíživé majetkové, sociální a finanční situaci, kterou ostatně nikdy nezpochybňoval žalovaný a ani ji nezpochybňuje soud pro objektivně danou skutečnost v podobě prohlášeného konkursu na majetek žalobce pro značnou žalobcovu předluženost v řádech desítek milionů Kč, neměly naprosto žádnou relevanci pro posouzení obou žalobcových žádostí, a to s ohledem na striktní právní úpravu promíjení poplatkové povinnosti zakotvenou v čl. 8 odst. 3 vyhlášky č. 4/2009 Statutárního města Chomutov, jejíž přijetí bylo ryze v dikci tohoto statutárního města a podle které je žalovaný povinen postupovat v rámci své rozhodovací činnosti ohledně žádostí o prominutí místních poplatků včetně žalobce. V této souvislosti soud dodává s ohledem na poukaz žalobce na jeho špatný zdravotní stav učiněný v rámci předmětného soudního řízení, že rovněž tak případný špatný žalobcův zdravotní stav mu bez dalšího nemůže zakládat nárok na prominutí místního poplatku, pokud současně nebude mít přiznán status osoby s těžkým zdravotním postižením, které byl přiznán III. stupeň mimořádných výhod podle zvláštního právního předpisu a pokud tuto skutečnost žalovanému nedoloží příslušným průkazem.

S ohledem na všechny shora uvedené skutečnosti dospěl soud k závěru, že žaloba není důvodná, a proto ji ve výroku ad I. rozsudku podle § 78 odst. 7 s. ř. s. zamítl.

Současně v souladu s ust. § 60 odst. 1 věty první s. ř. s. ve výroku ad II. rozsudku nepřiznal žádnému z účastníků právo na náhradu nákladů řízení, neboť žalobce neměl ve věci úspěch a žalovaný náhradu nákladů řízení nepožadoval a navíc mu ani žádné náklady řízení nad rámec jeho úřední činnosti nevznikly.

P o u č e n í : Proti tomuto rozhodnutí lze podat **kasační stížnost** ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti **musí** být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

V Ústí nad Labem dne 20. května 2013

JUDr. Markéta Lehká, Ph.D. v.r.
předsedkyně senátu

Za správnost vyhotovení:
Iva Tovarová